

UOHSX004KGCU

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Č. j.: ÚOHS-S509/2012/VZ-3489/2013/514/MPr

Brno 19. února 2013

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže příslušný podle § 112 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení zahájeném dne 18. 9. 2012 z moci úřední, jehož účastníkem je

- zadavatel – město Roudnice nad Labem, IČ 00264334, se sídlem Karlovo Náměstí 21, 413 01 Roudnice nad Labem,

ve věci možného spáchání správního deliktu uvedeného v § 120 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, když při stanovení předpokládané hodnoty nepostupoval v souladu s ustanovením § 13 odst. 2 citovaného zákona a na předmět plnění vyplývající ze smluv o poskytování právní pomoci uzavřených dne 29. 4 2011 s JUDr. Petrem Haluzou, advokátem, IČ 15946754, Drahojlová 41, 190 00 Praha 9 a dne 17. 6. 2011 s Mgr. Josefem Suchým, advokátem, IČ 71472207, Vědomice 238, 413 01 Roudnice nad Labem, neprovedl zadávací řízení v příslušném druhu zadávacího řízení podle § 21 odst. 1 citovaného zákona,

rozhodl takto:

I.

Zadavatel – město Roudnice nad Labem, IČ 00264334, se sídlem Karlovo Náměstí 21, 413 01 Roudnice nad Labem – se dopustil správního deliktu podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, tím, že nestanovil předpokládanou hodnotu veřejné zakázky na právní služby v souladu s § 13 odst. 2 zákona a uzavřel na předmět plnění této veřejné zakázky dne 29. 4 2011 smlouvu o poskytování právní pomoci s JUDr. Petrem Haluzou, advokátem, IČ 15946754, Drahojlová 41, 190 00 Praha 9

a dne 17. 6. 2011 smlouvu o poskytování právní pomoci s Mgr. Josefem Suchým, advokátem, IČ 71472207, Vědomice 238, 413 01 Roudnice nad Labem, v důsledku čehož nedodržel postup stanovený v § 21 odst. 1 citovaného zákona, když na předmět plnění veřejné zakázky na právní služby neprovedl zadávací řízení, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, a zadavatel již uzavřel smlouvy s vybranými uchazeči.

II.

Za spáchání správního deliktu uvedeného ve výroku I. tohoto rozhodnutí se zadavateli – město Roudnice nad Labem, IČ 00264334, se sídlem Karlovo Náměstí 21, 413 01 Roudnice nad Labem – ukládá podle § 120 odst. 2 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

pokuta ve výši 100 000 Kč (sto tisíc korun českých).

Pokuta je splatná do dvou měsíců od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

ODŮVODNĚNÍ

1. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) příslušný podle § 112 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), obdržel dne 11. 7. 2011 podnět k přezkoumání postupu zadavatele – město Roudnice nad Labem, IČ 00264334, se sídlem Karlovo Náměstí 21, 413 01 Roudnice nad Labem (dále jen „zadavatel“) – při uzavření smluv o poskytování právní pomoci.
2. Na základě uvedeného podnětu si Úřad vyžádal od zadavatele příslušnou dokumentaci o předmětné veřejné zakázce a stanovisko ke skutečnostem uvedeným v podnětu. Z předložené dokumentace Úřad zjistil následující skutečnosti.

I. Výběrové řízení

3. Dne 20. 4. 2011 na 6. schůzi rady města Roudnice nad Labem, bylo usnesením č. 309/2011 rozhodnuto o uzavření smlouvy o poskytování právních služeb bez výběrového řízení s JUDr. Petrem Haluzou.
4. Dne 1. 6. 2011 se konala schůze rady zadavatele, na které bylo usnesením č. 452/2011 schváleno uzavření smlouvy o poskytování právní pomoci s Mgr. Josefem Suchým.
5. Dne 11. 7. 2011 vyhlásil zadavatel výběrové řízení na obsazení pracovní pozice právník/právníčka. Lhůta pro podání přihlášky byla do 5. 9. 2011. Předmětná pozice nebyla obsazena.

II. Řízení před správním orgánem

6. S ohledem na shora uvedené skutečnosti získal Úřad pochybnosti, zda zadavatel postupoval v souladu se zákonem při stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky, jelikož z podkladů obdržených do dne 17. 9. 2012 Úřad zjistil, že zadavatel za právní služby vydal v roce 2011 celkem 2 413 386,- Kč včetně DPH. Z uvedeného důvodu zahájil podle § 113 odst. 1 zákona správní řízení z moci úřední ve věci možného spáchání správního

deliktu zadavatelem, když před uzavřením smluv o poskytování právní pomoci uzavřenými dne 29. 4. 2011 s JUDr. Petrem Haluzou, advokátem, IČ 15946754, Drahojlova 41, 190 00 Praha 9 (dále jen „JUDr. Petr Haluza“) a dne 17. 6. 2011 s Mgr. Josefem Suchým, advokátem, IČ 71472207, Vědomice 238, 413 01 Roudnice nad Labem (dále jen „Mgr. Josef Suchý“) neprovedl zadávací řízení v některé z forem zadávacích řízení podle § 21 zákona. Na základě výše uvedených pochybností zahájil Úřad správní řízení z moci úřední vedené pod sp. zn. S509/2012/VZ/514/MPr.

7. Účastníkem správního řízení je podle § 116 zákona zadavatel.
8. Zahájení správního řízení oznámil Úřad zadavateli přípisem č. j. ÚOHS-S509/2012/VZ-16184/2012/514/MPr ze dne 17. 9. 2012, které zadavatel obdržel dne 18. 9. 2012, a tímto dnem bylo podle § 113 zákona správní řízení zahájeno.
9. Úřad dále zadavateli usnesením č. j. ÚOHS-S509/2012/VZ-16186/2012/514/MPr ze dne 17. 9. 2012 určil lhůtu, v níž mohl navrhopvat důkazy, činit jiné návrhy a vyjádřit v řízení své stanovisko a lhůtu, ve které se mohl vyjádřit k podkladům rozhodnutí.
10. Ke zjištění Úřadu, uvedeným v oznámení o zahájení správního řízení, se zadavatel vyjádřil ve svém stanovisku ze dne 25. 9. 2012, které Úřad obdržel téhož dne.

III. Vyjádření zadavatele ze dne 25. 9. 2012

11. Zadavatel ve svém vyjádření uvádí, že při stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky na právní služby vyšel z objemu finančních prostředků, které vynaložil v průběhu roku 2010, tzn. z částky 2 337 218,- Kč. Zadavatel dále uvádí, že v roce 2010 pro něj zajišťoval právní služby JUDr. Karel Polák, advokát, IČ 72014059, Sokolovská 95, 186 00 Praha 8 (dále jen „JUDr. Karel Polák“), který byl vybrán na základě výběrového řízení konaného 24. 11. 2009. JUDr. Karel Polák vyúčtoval do července roku 2011 právní služby v hodnotě 1 274 130,- Kč. Vzhledem k výše uvedeným částkám a vzhledem k tomu, že služby poskytované JUDr. Petrem Haluzou byly časově ohraničeny dobou, než dojde k vyřešení „kauz spjatých s bývalým vedením“ zadavatele, zadavatel nepředpokládal, že by výdaje za právní služby v následujícím období dosáhly finančního limitu podlimitní veřejné zakázky.
12. Zadavatel podotýká, že smlouva s JUDr. Petrem Haluzou byla uzavřena především z důvodu „dořešení kauz spjatých s jeho bývalým vedením“ a nikoli z důvodu zajišťování „běžné právní agendy“. Zadavatel je toho názoru, že je třeba oddělit veřejnou zakázku na poskytování právních služeb, které zajišťuje JUDr. Petr Haluza od veřejné zakázky na poskytování právních služeb týkajících se „běžné právní agendy“, jelikož ve smlouvě o poskytování právních služeb s JUDr. Petrem Haluzou je sjednáno, že zadávat úkoly za zadavatele jsou oprávněni pouze starosta a místostarostové.
13. Vzhledem k výše uvedenému se zadavatel domnívá, že nepostupoval v rozporu s ustanovením § 13 odst. 3 zákona.
14. Zadavatel má za to, že z částky 2 413 386,- Kč, která byla zaplacená za právní služby v roce 2011, je třeba odečíst částku 1 274 130,- Kč, která byla uhrazena JUDr. Karlu Polákovi poskytujícímu zadavateli služby na základě výběrového řízení. Částka 1 080 886,- Kč vydaná za právní služby v roce 2011 JUDr. Petru Haluzovi a Mgr. Josefu Suchému podle názoru zadavatele nepřekročila finanční limit stanovený zákonem. Zadavatel má za to, že se ve výše

uvedeném případě nejednalo o podlimitní veřejnou zakázku na služby a nebylo třeba zadat veřejnou zakázku v režimu zákona. Zadavatel se domnívá, že postupoval v souladu se zásadami uvedenými v ustanovení § 6 zákona.

15. Zadavatel dodává, že smlouva o poskytování právních služeb uzavřená s JUDr. Petrem Haluzou bude v nejbližší době vypovězena, jelikož „kauzy“, pro které byla podle zadavatele uzavřena, budou brzy ukončeny.
16. Zadavatel podotýká, že prostředky vydané za právní služby v roce 2011 prospívají současnému stavu. Zadavatel uvádí, že JUDr. Karlu Polákovi byla za 7 měsíců roku 2011 poskytování právních služeb uhrazena částka 1 274 130,- Kč. Zadavatel dále uvádí, že JUDr. Petru Haluzovi a Mgr. Josefu Suchému byla za 12 měsíců téhož roku uhrazena částka 1 080 886,- Kč. Zadavatel se tedy nedomnívá, že by docházelo k nehospodárnému vynakládání veřejných prostředků.
17. Zadavatel je toho názoru, že při poskytování právních služeb se jedná o zcela specifický vztah klienta a advokáta, který je založený na vzájemné důvěře a měl by být z režimu zadávání podle zákona zcela vyčleněn.

IV. Závěry Úřadu

18. Úřad přezkoumal na základě ustanovení § 112 a následujících ustanovení zákona případ ve všech vzájemných souvislostech, přičemž po zhodnocení všech podkladů, vyjádření zadavatele a dokumentace o veřejné zakázce, a na základě vlastního zjištění konstatuje, že zadavatel nestanovil předpokládanou hodnotu veřejné zakázky na právní služby v souladu s ustanovením § 13 odst. 2 zákona a uzavřel na předmět plnění předmětné veřejné zakázky dne 29. 4. 2011 smlouvu o poskytování právní pomoci s JUDr. Petrem Haluzou a dne 17. 6. 2011 smlouvu o poskytování právní pomoci s Mgr. Josefem Suchým, čímž nedodržel postup stanovený v ustanovení § 21 odst. 1 citovaného zákona, když na předmět plnění veřejné zakázky na právní služby neprovedl před uzavřením výše uvedených smluv zadávací řízení. Ke svému rozhodnutí uvádí Úřad následující rozhodné skutečnosti.

V. Relevantní ustanovení zákona

19. Podle ustanovení § 12 odst. 1 zákona se nadlimitní veřejnou zakázkou rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota podle § 13 bez daně z přidané hodnoty dosáhne nejméně finančního limitu stanoveného prováděcím právním předpisem pro jednotlivé kategorie zadavatelů a druhů veřejných zakázek, případně kategorie dodávek nebo služeb.
20. Podle § 2 odst. 2 písm. b) bodu 1 nařízení vlády č. 77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách, o vymezení zboží pořizovaného Českou republikou – Ministerstvem obrany, pro které platí zvláštní finanční limit, a o přepočtech částek stanovených v zákoně o veřejných zakázkách v eurech na českou měnu, činí finanční limit podle § 12 odst. 1 zákona v případě veřejných zakázek na služby 4 997 000 Kč pro zadavatele uvedené v § 2 odst. 2 písm. c) nebo d) zákona.
21. Podle ustanovení § 12 odst. 2 zákona se podlimitní veřejnou zakázkou rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota činí v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby nejméně 2 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty

nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce nejméně 6 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty a nedosáhne finančního limitu podle odstavce 1.

22. Podle ustanovení § 12 odst. 3 zákona se veřejnou zakázkou malého rozsahu rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby 2 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce 6 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty.
23. Podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona se předpokládanou hodnotou veřejné zakázky pro účely tohoto zákona rozumí zadavatelem předpokládaná výše peněžitého závazku vyplývající z plnění veřejné zakázky, který je zadavatel povinen stanovit pro účely postupu v zadávacím řízení před jeho zahájením. Při stanovení předpokládané hodnoty je vždy rozhodná cena bez daně z přidané hodnoty.
24. Podle ustanovení § 13 odst. 2 zákona předpokládanou hodnotu stanoví zadavatel v souladu s pravidly stanovenými v tomto zákoně a na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění; nemá-li zadavatel k dispozici takové údaje, stanoví předpokládanou hodnotu na základě údajů a informací získaných průzkumem trhu s požadovaným plněním, popřípadě na základě údajů a informací získaných jiným vhodným způsobem. Pro stanovení výše předpokládané hodnoty je rozhodný den odeslání oznámení či výzvy o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění.
25. Podle ustanovení § 13 odst. 8 zákona při stanovení předpokládané hodnoty je zadavatel povinen sečíst předpokládané hodnoty obdobných, spolu souvisejících dodávek či služeb, které hodlá pořídit v průběhu účetního období. To neplatí pro dodávky nebo služby, jejichž jednotková cena je v průběhu účetního období proměnlivá a zadavatel tyto dodávky nebo služby pořizuje opakovaně podle svých aktuálních potřeb; zadavatel je však povinen vždy dodržet zásady podle § 6.
26. Podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) zákona se předpokládaná hodnota veřejné zakázky na dodávky stanoví na základě předpokládané výše celkového peněžitého závazku zadavatele za 48 měsíců, má-li být smlouva uzavřena na dobu neurčitou nebo na dobu, jejíž trvání nelze přesně vymezit.
27. Podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona se ustanovení § 14 odst. 1, 3 a 4 pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky na služby použijí obdobně.

VI. Skutečnosti vyplývající z dokumentace o veřejné zakázce

28. Za relevantní fakta vyplývající z dokumentace o veřejné zakázce považuje Úřad obsah smluv o poskytování právní pomoci uzavřených zadavatelem v letech 2009 až 2011 a obsah dodatku ke smlouvě o poskytování právní pomoci uzavřené v roce 2010, dalšími relevantními částmi dokumentace o veřejné zakázce jsou faktury přijaté zadavatelem za poskytování právních služeb v roce 2010 a 2011.

VI. 1. Skutečnosti vyplývající ze smluv o poskytování právní pomoci uzavřených zadavatelem v letech 2009 až 2010 a dodatku ke smlouvě o poskytování právní pomoci uzavřené roku 2010

29. Dne 2. 3. 2009 zadavatel uzavřel smlouvu o poskytování právní pomoci s JUDr. Jiřím Rajchlem, a to na dobu neurčitou. Předmětem smlouvy bylo poskytování

právních služeb klientovi při jeho činnosti zejména v oboru správního, obchodního, občanského, trestního a pracovního práva. Právní služby se advokát zavázal poskytnout v těchto činnostech:

- a. právní konzultace a porady v sídle klienta vždy po dohodě nebo pravidelně,
- b. právní konzultace a porady v advokátní kanceláři průběžně podle potřeby,
- c. účast na jednáních klienta s protistranou,
- d. vypracování smluv a ostatních právních dokumentů a jejich kontrola,
- e. stanoviska a připomínky k návrhům smluv a ostatním právním dokumentům předložených klientem nebo protistranou,
- f. vypracování právních rozborů a stanovisek,
- g. zastupování při jednáních na soudech,
- h. zastupování při jednáních na správních orgánech.

Za činnosti podle písmen a. až f. činí odměna advokáta 1 500,- Kč bez DPH za každou hodinu činnosti pro klienta, výdaje vynaložené na poštovné a hovorné jsou již v této odměně zahrnuty.

Za činnosti podle písmen g. až h. náleží advokátovi odměna při zastupování v občanském soudním řízení podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 484/2000 Sb., kterou se stanoví paušální sazby výše odměny za zastupování účastníka advokátem nebo notářem při rozhodování o náhradě nákladů v občanském soudním řízení a kterou se mění vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů a v ostatních soudních řízeních a správních řízeních podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

30. Dne 24. 11. 2009 zadavatel uzavřel smlouvu o poskytování právní pomoci s JUDr. Karlem Polákem, a to na dobu neurčitou. Předmětem smlouvy byla právní pomoc a služby, tj. poskytování právních rad, konzultací, vysvětlení, stanovisek, právních rozborů, odpovědí na dotazy a zpracování a revize podkladů a právních dokumentů podle požadavků a potřeby klienta, případně jeho zastupování před soudy a jinými orgány na základě zvlášť udělené plné moci, a to ve všech odvětvích práva. Smluvní strany se dohodly na následující smluvní odměně advokáta:

- a. Paušální měsíční odměna ve výši 16 000,- Kč bez DPH, a to za poskytování právních služeb v oblasti týkající se přenesené působnosti města Roudnice nad Labem za 12 hodin právní služby. Nad rámec 12 hodin poskytnuté právní služby účastníci této smlouvy sjednávají hodinovou sazbu za poskytnutou právní službu ve výši 1 350,- Kč bez DPH.
- b. Hodinová sazba za právní služby poskytnuté v oblasti samostatné působnosti města Roudnice nad Labem, a to ve výši 1 350,- Kč bez DPH.

31. Dne 4. 1. 2010 zadavatel uzavřel dodatek č. 1 ke smlouvě o poskytování právní pomoci ze dne 24. 11. 2009 s JUDr. Karlem Polákem. Dodatkem se především mění článek III. odst. 1 písm. a) a b) smlouvy o poskytování právní pomoci ze dne 24. 11. 2009 takto:
- Sjednává se paušální měsíční odměna ve výši 29 000,- Kč bez DPH, a to za poskytování právních služeb v oblasti přenesené působnosti města Roudnice nad Labem (státní správa), zahrnující maximálně 22 hodin právní služby. Tuto paušální měsíční odměnu je klient povinen uhradit i v případě, že v daném měsíci právní službu v rozsahu uvedeném v předchozí větě nevyčerpal. Nad rámec případných 22 hodin poskytnuté právní služby účastníci této smlouvy sjednávají hodinovou sazbu za poskytnutou právní službu ve výši 1 350,- Kč bez DPH.
 - Sjednává se paušální měsíční odměna ve výši 56 000,- Kč bez DPH, a to za poskytování právních služeb v oblasti samostatné působnosti města Roudnice nad Labem (samospráva), zahrnující maximálně 42 hodin právní služby. Nad rámec případných 42 hodin poskytnuté právní služby účastníci této smlouvy sjednávají hodinovou sazbu za poskytnutou právní službu ve výši 1 350,- Kč bez DPH.

VI. II. Skutečnosti vyplývající z faktur přijatých zadavatelem za poskytování právních služeb v roce 2010 od JUDr. Jiřího Rajchla a JUDr. Karla Poláka

32. JUDr. Jiří Rajchl fakturoval částku 12 600,- Kč včetně DPH (10 500,- Kč bez DPH).
33. JUDr. Karel Polák fakturoval částku 1 421 648,- Kč jako neplátce DPH a tato částka mu byla v roce 2010 zaplacená. Jako plátce DPH fakturoval JUDr. Karel Polák částku 929 340,- Kč včetně DPH a částku 774 450,- Kč bez DPH. K výše uvedenému Úřad dodává, že z výpisu z hlavní knihy faktur vyplývá, že faktura č. 2010064 byla plátcí DPH JUDr. Karlu Polákovi zaplacená v částce 68 850,- Kč, tzn. v částce bez DPH. Skutečně uhrazená celková částka JUDr. Karlu Polákovi jako plátcí DPH činí v roce 2010 částku 708 750,- Kč včetně DPH (590 625,- Kč bez DPH). Celková částka, která byla zaplacená JUDr. Karlu Polákovi v roce 2010, činila 2 130 398,- Kč.
34. Z výše uvedeného je zřejmé, že zadavatel vydal v roce 2010 za právní služby nepodléhající DPH celkem částku 1 421 648,- Kč a za právní služby podléhající DPH vydal zadavatel celkem částku 721 350,- Kč včetně DPH (601 125,- Kč bez DPH). **Za právní služby v roce 2010 zadavatel vynaložil finanční prostředky v celkové výši 2 022 773,- Kč bez DPH.**

VI. III. Skutečnosti vyplývající ze smluv o poskytování právní pomoci uzavřených zadavatelem v roce 2011

35. Dne 29. 4. 2011 zadavatel uzavřel smlouvu o poskytování právních služeb na dobu neurčitou s JUDr. Petrem Haluzou. Předmětem smlouvy je právní služba, kterou se rozumí zejména konzultace, stanoviska k předloženým dokumentům, zpracování právních rozborů a stanovisek, zpracování návrhů smluv, žalob či jiných dokumentů, případně jejich kontrola, v případě potřeby též účast na jednáních s třetími stranami či soudy. Ve výše uvedené smlouvě se zadavatel zavazuje zaplatit za poskytnutí právní služby smluvní odměnu ve výši 1 500,- Kč bez DPH za každou započatou hodinu právní služby s tím, že poštovné a hovorné jsou již v této částce započteny.
36. Dne 17. 6. 2011 zadavatel uzavřel smlouvu o poskytování právní pomoci na dobu neurčitou s Mgr. Josefem Suchým. Předmětem smlouvy je poskytnutí právní pomoci podle požadavků

klienta, a to zejména v oblasti správního, občanského, obchodního a pracovního práva. Advokát se dále zavazuje k zastupování klienta podle jeho požadavků v soudním, rozhodčím a správním řízení. Odměna advokáta činí 800,- Kč bez DPH za hodinu, s tím, že bude vyúčtována každá započatá čtvrt hodina.

VI. IV. Skutečnosti vyplývající z faktur přijatých zadavatelem za poskytování právních služeb v roce 2011 od JUDr. Karla Poláka, JUDr. Jiřího Rajchla, JUDr. Petra Haluzi a Mgr. Josefa Suchého

37. JUDr. Karel Polák fakturoval v roce 2011 částku 1 274 130,- Kč včetně DPH (1 061 775,- Kč bez DPH), v předmětném roce mu byla zadavatelem uhrazena částka 1 480 950,- Kč včetně DPH (1 234 125,- Kč bez DPH).
38. JUDr. Jiří Rajchl fakturoval částku 54 000,- Kč včetně DPH (45 000,- Kč bez DPH) a tato částka mu byla v roce 2011 uhrazena.
39. JUDr. Petr Haluza fakturoval bez DPH cestovné, které v součtu činilo částku 17 931,- Kč. Dále JUDr. Petr Haluza fakturoval za právní služby částku 711 100,- Kč včetně DPH (588 500,- Kč bez DPH). Úřad uvádí, že při odečtení 20 % DPH od částky 711 100,- Kč včetně DPH je výsledkem částka bez DPH, která činí částku 592 583,333 Kč. Úřad ve vztahu k fakturám JUDr. Petra Haluzy, které byly předloženy Úřadu, dodává, že při fakturaci pravděpodobně došlo k administrativním pochybením. Faktura č. 012.11 obsahuje „netransparentní“ číselné údaje, o čemž svědčí cena bez DPH uvedená na faktuře činící částku 102 500,- Kč (z rekapitulace právních služeb přiložených k faktuře vyplývá, že počet hodin poskytnutých právních služeb činí v součtu 68 hodin a cena za hodinu právní služby činí 1 500,- Kč, na základě těchto údajů lze usoudit, že fakturovaná částka měla činit částku 102 000,- Kč bez DPH, tzn. cena s DPH měla činit částku 122 400,- Kč). I pokud by byla výše uvedená úvaha mylná, ani pak nelze předmětnou fakturu považovat za bezvadnou, jelikož pokud by cena celkem bez DPH skutečně činila 102 500,- Kč, potom by DPH při 20 % zdanění mělo činit částku 20 500,- Kč a nikoli 20 400,- Kč a cena celkem včetně DPH by měla činit částku 123 000,- Kč a nikoli 122 900,- Kč. Úřad uvádí, že při posuzování předmětného případu vycházel z částky skutečně zaplacené, tzn. z částky 122 900,- Kč včetně DPH a dopočítal částku bez DPH, která činí 102 416,667 Kč. Úřad dále dodává, že další fakturou, která obsahuje nepřesné údaje, je faktura č. 047.11. I přes to, že cena celkem bez DPH zní na částku 93 000,- Kč a 20% DPH činí 18 600,- Kč, je cena včetně DPH na faktuře vyčíslena částkou 116 600,- Kč, namísto 111 600,- Kč. Úřad uvádí, že při posouzení případu vycházel z částky, kterou zadavatel skutečně uhradil, tzn. z částky 116 600,- Kč a dopočítal částku bez DPH, která činí 97 166,667 Kč. Celková částka, kterou zadavatel zaplatil JUDr. Petru Haluzovi činila 729 031,- Kč.
40. Mgr. Josef Suchý fakturoval v roce 2011 částku 351 855,- Kč bez DPH, jelikož není plátcem DPH. V roce 2011 zadavatel uhradil JUDr. Josefu Suchému částku 313 855,- Kč.
41. Z výše uvedeného vyplývá, že zadavatel vydal v roce 2011 za právní služby, které nebyly daněny sazbou DPH částku 331 786,- Kč a za služby, které podléhaly DPH částku 2 246 050,- Kč včetně DPH (1 871 708,333 Kč bez DPH). **Zadavatel tedy vydal za právní služby v roce 2011 celkem částku 2 577 836,- Kč.**

VI. V. Skutečnosti vztahující se k předpokládané hodnotě předmětné veřejné zakázky

42. Skutečná cena uhrazená zadavatelem za služby stejného či obdobného druhu během 12 měsíců, které předcházely uzavření smlouvy s JUDr. Petrem Haluzou dne 29. 4. 2011 (tzn. cena uhrazená zadavatelem v období od 29. 4. 2010 do 29. 4. 2011), činila částku 887 838,- Kč bez DPH uhrazenou neplátcí DPH a částku 1 504 080,- Kč včetně DPH (1 253 400,- Kč bez DPH) uhrazenou plátcům DPH. **Celková uhrazená cena za služby stejného či obdobného druhu během 12 měsíců, které předcházely uzavření smlouvy s JUDr. Petrem Haluzou dne 29. 4. 2011 tedy činila 2 141 238,- Kč bez DPH.**
43. **Předpokládaná výše celkového peněžitého závazku zadavatele za 48 měsíců,** která je upravena v ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) zákona, resp. v ustanovení § 15 odst. 1 zákona počítající se u smluv uzavřených na dobu neurčitou nebo na dobu, jejíž trvání nelze přesně vymežit, **činí částku 8 564 952,- Kč.**

VII. K výroku rozhodnutí

VII. I. Ke stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky podle ustanovení § 13 odst. 2 zákona v návaznosti na ustanovení § 15 odst. 1 zákona, resp. ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) zákona

44. Úřad uvádí, že předpokládaná hodnota veřejné zakázky měla být zadavatelem stanovena podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) zákona, ze kterého vyplývá, že se předpokládaná hodnota veřejné zakázky na dodávky stanoví na základě předpokládané výše celkového peněžitého závazku zadavatele za 48 měsíců, má-li být smlouva uzavřena na dobu neurčitou nebo na dobu, jejíž trvání nelze přesně vymežit. Použití ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) zákona i v případě veřejné zakázky na služby je odůvodněno v ustanovení § 15 odst. 1 zákona, které obsahuje informaci, že se ustanovení § 14 odst. 1, 3 a 4 pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky na služby použijí obdobně. Z výše uvedeného vyplývá, že jelikož skutečná cena uhrazená zadavatelem za služby stejného či obdobného druhu během 12 měsíců, které předcházely uzavření smlouvy s JUDr. Petrem Haluzou dne 29. 4. 2011 (tzn. **cena uhrazená zadavatelem v období od 29. 4. 2010 do 29. 4. 2011**), **činila částku 2 141 238,- Kč bez DPH**, tak **předpokládaná výše celkového peněžitého závazku zadavatele za 48 měsíců, jež se počítá u smluv uzavřených na dobu neurčitou nebo na dobu, jejíž trvání nelze přesně vymežit, činí částku 8 564 952,- Kč.** Jednalo se tedy o nadlimitní veřejnou zakázku (viz § 2 odst. 2 písm. b) bod 1 nařízení vlády č. 77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách, o vymezení zboží pořízovaného Českou republikou – Ministerstvem obrany, pro které platí zvláštní finanční limit, a o přepočtech částek stanovených v zákoně o veřejných zakázkách v eurech na českou měnu, které je uvedeno v článku V. tohoto rozhodnutí). Úřad má za to, že zadavatel mohl a měl předpokládat, že hodnota předmětné veřejné zakázky přesáhne limit určený pro veřejné zakázky malého rozsahu a měl tedy provést zadávací řízení v příslušném druhu zadávacího řízení podle § 21 odst. 1 zákona.
45. Zadavatel ve svém vyjádření tvrdí, že při stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky na právní služby vyšel z objemu finančních prostředků, které vynaložil v průběhu roku 2010, tzn. podle zadavatele z částky 2 337 218,- Kč. Podle názoru Úřadu však tomu, že by zadavatel při stanovení předpokládané hodnoty předmětné veřejné zakázky vycházel z výše uvedené částky, nic nenasvědčuje. Úřad má za to, že kdyby zadavatel při stanovení předpokládané

hodnoty veřejné zakázky na právní služby vycházel ze skutečné ceny uhrazené v množství nebo cenách, které lze očekávat během následujících 12 měsíců, tzn. z částky 2 141 283,- Kč bez DPH, dospěl by k závěru, že je nezbytné provést zadávací řízení v příslušném druhu zadávacího řízení podle § 21 odst. 1 zákona.

46. S ohledem výše uvedené skutečnosti Úřad shrnuje, že zadavatel nepostupoval v souladu s ustanovením § 13 odst. 2 zákona, když při stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky na právní služby nevycházel ze skutečné ceny uhrazené zadavatelem v množství nebo cenách, které lze očekávat během následujících 12 měsíců.

VII. II. K provedení zadávacího řízení v příslušném druhu zadávacího řízení podle ustanovení § 21 odst. 1 zákona

47. V šetřeném případě je nutné vycházet především ze závěrů vyplývajících z rozsudků Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 86/2008 ze dne 13. 1. 2011 a Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 Afs 31/2011 – 252 ze dne 30. 9. 2011.

48. Ze závěrů uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně vyplývá, že není podstatné jakých konkrétních otázek či problémů se právní poradenství má týkat, ale rozhodné je, zda se tyto právní služby týkají právního poradenství pro zadavatele a jsou uzavírány v časově blízkém období. Je zde dále uvedeno, že za předmět veřejné zakázky je třeba považovat v případě smluv o poskytování právních služeb právě „poskytování právních služeb“. V případě uzavírání smluv, u nichž má být poskytována tatáž činnost – právní poradenství, ať už ve formě tvorby právních analýz, posouzení, návrhů smluv či účasti na jednání je právní poradenství v této podobě podle názoru soudu plněním svým charakterem „totožným či obdobným“ a tedy plněním stejného nebo srovnatelného druhu. K uvedenému se vyjádřil taktéž Nejvyšší správní soud ve výše uvedeném rozsudku, z něhož vyplývá, že argumentem pro rozlišení věcné souvislosti by mohlo být, kdyby byl zadavatel nucen vyhledat odlišně odborně specializovaný subjekt na specifické právní služby, avšak v případě, kdy jsou požadované právní služby komplexně poskytovány jedním subjektem, lze konstatovat, že zadavatel mohl uzavřít jedinou smlouvu na takovýto předmět plnění a tudíž se jedná o předmět jedné veřejné zakázky.

49. Ke smlouvě o poskytování právní pomoci, kterou zadavatel uzavřel dne 29. 4. 2011 s JUDr. Petrem Haluzou Úřad uvádí následující. Předmětem výše uvedené smlouvy je právní služba, kterou se rozumí zejména konzultace, stanoviska k předloženým dokumentům, zpracování právních rozborů a stanovisek, zpracování návrhů smluv, žalob či jiných dokumentů, případně jejich kontrola, v případě potřeby též účast na jednání s třetími stranami či soudy. Úřad je toho názoru, že z výše uvedeného nevyplývá, že se JUDr. Petr Haluza bude specializovat na činnost nepatřící k „běžné právní agendě“ zadavatele a ani ujednání obsažené v článku III. odst. 1 předmětné smlouvy, ve kterém je uvedeno, že za klienta jsou oprávněni zadávat úkoly advokátovi pouze starosta a místostarostové, nebude-li dohodnuto jinak, nesvědčí o tom, že JUDr. Petr Haluza bude pracovat na „kauzách spjatých s bývalým vedením“ zadavatele. Nelze zároveň předpokládat, že i tyto služby by nějak vybočovaly z rámce běžně poskytovaných právních služeb. Úřad dodává, že vypovězením smlouvy s JUDr. Petrem Haluzou v blízkém časovém horizontu se nemůže zadavatel vyvinut z toho, že neprovedl zadávací řízení v příslušném druhu zadávacího řízení podle § 21 odst. 1 zákona.

50. Úřad je toho názoru, že i pokud by zadavatel vydal za právní služby v roce 2011 částku 2 413 386,- Kč a nikoli částku 2 577 836,- Kč, nelze od jakékoli z těchto částek odečítat částku 1 274 130,- Kč uhrazenou JUDr. Karlu Polákovi a na základě tohoto „odpočtu“ dovodit, že částka 1 080 886,- Kč, kterou zadavatel podle svého názoru zaplatil za právní služby v roce 2011 JUDr. Petru Haluzovi a Mgr. Josefu Suchému nepřekročila finanční limit stanovený zákonem, a tak se nejedná o nadlimitní veřejnou zakázku. Předmětné právní služby, za které zadavatel podle zjištění Úřadu v roce 2011 uhradil celkem částku 2 577 836,- Kč, byly uzavírány dne 29. 4. 2011 a dne 17. 6. 2011, tzn. v časově blízkém období. O časové souvislosti svědčí fakt, že realizace předmětu plnění veřejné zakázky proběhla v navazujícím časovém sledu.
51. Úřad k výše uvedenému konstatuje, že ze smluv o poskytování právní pomoci uzavřených s JUDr. Petrem Haluzou a Mgr. Josefem Suchým vyplývá, že jejich předmět vykazuje znaky časové a věcné souvislosti. Proto bylo nutné zadat veřejné zakázky společně v některém z odpovídajících druhů zadávacího řízení postupem podle zákona.
52. Úřad je toho názoru, že kdyby zadavatel provedl zadávací řízení v příslušném druhu zadávacího řízení podle § 21 odst. 1 zákona, byl by informován širší okruh potenciálních dodavatelů, kteří mohli nabídnout výhodnější plnění pro zadavatele, čímž by došlo k naplnění základního účelu zákona, kterým je efektivní vynakládání veřejných financí.
53. K uvedenému Úřad dále uvádí, že charakter veřejné zakázky na odběr právních služeb je svým způsobem specifický, což potvrzují i výše uvedené rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 Afs 31/2011 – 252 a Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 86/2008. Z daných rozsudků vyplývá, že u veřejných zadavatelů si lze jen obtížně představit, že u nich vyvstanou zcela náhlé a nepředvídatelné situace, u nichž budou muset řešit zcela specifické právní otázky. Právní služby mají být především pokryty vlastními zaměstnanci zadavatele; v případě, že musí zadavatel využít služeb externích subjektů, mají takové služby vždy souvislost s činností zadavatele, jeho působností a hospodařením se svěřeným majetkem z veřejných rozpočtů. Zadavatel by proto měl být schopen alespoň odhadnout, jaké právní služby, resp. z jaké oblasti práva, může v období, jehož se příslušná smlouva týká, potřebovat. V rozsudku Krajského soudu v Brně je dokonce uvedeno, že v případě, kdy zadavatel najímá na právní služby externí advokátní kancelář a vydává tak z veřejných prostředků částky v řádech milionů korun, nelze v žádném případě akceptovat, aby tak činil mimo zadávací řízení – a tedy netransparentně a zpětně zcela nekontrolovatelně.
54. Z uvedeného lze dovodit, že v případě veřejných zakázek na právní služby je možnost jejich zadání mimo režim zákona velmi omezená a to pravděpodobně pouze v případech, kde je zadavatel schopen takřka jednoznačně zajistit, že výsledná cena veřejné zakázky nepřesáhne limit určený pro veřejné zakázky, které musí být zadávány v zadávacím řízení. Úřad předmětnou veřejnou zakázku za takovýto případ nepovažuje, jelikož byl překročen limit určený pro veřejné zakázky, které musí být zadávány v zadávacím řízení. Zadavatel podle názoru Úřadu podcenil moment stanovení předpokládané hodnoty, což mělo za následek použití neadekvátního a zejména zcela netransparentního postupu při výběru nejvhodnější nabídky.
55. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti Úřad shrnuje, že se zadavatel dopustil správního deliktu podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona tím, že nestanovil předpokládanou

hodnotu veřejné zakázky na právní služby v souladu s § 13 odst. 2 zákona a uzavřel na předmět plnění této veřejné zakázky dne 29. 4 2011 smlouvu o poskytování právní pomoci s JUDr. Petrem Haluzou, advokátem, IČ 15946754, Drahobejlova 41, 190 00 Praha 9 a dne 17. 6. 2011 smlouvu o poskytování právní pomoci s Mgr. Josefem Suchým, advokátem, IČ 71472207, Vědomice 238, 413 01 Roudnice nad Labem, v důsledku čehož nedodržel postup stanovený v § 21 odst. 1 citovaného zákona, když na předmět plnění veřejné zakázky na právní služby neprovedl zadávací řízení, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, a zadavatel již uzavřel smlouvy s vybranými uchazeči.

56. S ohledem na výše uvedené proto Úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku I. rozhodnutí.

VIII. Uložení sankce

57. Podle ustanovení § 120 odst. 1 písm. a) zákona se zadavatel dopustí správního deliktu tím, že nedodrží postup stanovený tímto zákonem pro zadání veřejné zakázky, přičemž tím podstatně ovlivnil nebo mohl ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, a uzavře smlouvu na veřejnou zakázku.

58. Jelikož zadavatel nesplnil podmínku stanovenou v ustanovení § 21 odst. 1 zákona a uzavřel předmětné smlouvy o poskytování právní pomoci s vybranými uchazeči na základě postupu, který je v rozporu s požadavky stanovenými tímto zákonem pro zadání veřejné zakázky, a tento postup mohl mít podstatný vliv na výběr nejvhodnější nabídky, naplnil tak skutkovou podstatu správního deliktu podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona.

59. Podle ustanovení § 120 odst. 2 písm. a) zákona se za správní delikt uloží pokuta do 5 % ceny veřejné zakázky nebo do 10 000 000,- Kč, nelze-li celkovou cenu veřejné zakázky zjistit, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) tohoto zákona.

60. Jelikož cena plnění veřejné zakázky, při jejímž zadání se zadavatel dopustil správního deliktu, a za kterou může být zadavateli uložena pokuta, nelze vzhledem k uzavření smluv s trváním na dobu neurčitou zjistit, činí horní hranice možné pokuty částku ve výši 10 000 000,- Kč.

61. Podle § 121 odst. 2 zákona při určení výměry pokuty zadavateli, který je právnickou osobou, se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

62. Při stanovení výše pokuty vzal Úřad v úvahu tu skutečnost, že zadavatel při stanovení předpokládané hodnoty nepostupoval v souladu s ustanovením § 13 odst. 2 zákona a na předmět plnění vyplývající ze smluv o poskytování právní pomoci neprovedl zadávací řízení v příslušném druhu zadávacího řízení podle § 21 odst. 1 zákona. Svým postupem znemožnil účast dalších případných dodavatelů a výrazně tak narušil soutěžní prostředí.

63. Nezákonné omezení principu soutěže, na němž je zadávání veřejných zakázek založeno, je jedním z vůbec nejzávažnějších porušení zákona. Neprovedení zadávacího řízení v příslušném druhu zadávacího řízení podle § 21 odst. 1 zákona představuje jeden ze zásadních zásahů do procesu zadávání veřejných zakázek. Za situace, kdy zadavatel při zadávání veřejných zakázek nepostupuje v režimu zákona, ačkoliv je povinen, dochází k popření jeho primárního účelu, kterým je hospodárné vynakládání veřejných prostředků.

64. K okolnostem a způsobu spáchání správního deliktu je nutné podotknout, že zadavatel rezignoval na pečlivé zvážení dopadů nesprávného určení předpokládané hodnoty veřejné

zakázky. Ačkoliv zadavatel disponoval podklady pro řádné vymezení předpokládané hodnoty veřejné zakázky, což je prokázáno v odůvodnění tohoto rozhodnutí, nedbal relevantních podkladů a neurčil ve vztahu k veřejné zakázce odpovídající předpokládanou hodnotu.

65. V souvislosti se spácháním správního deliktu Úřad dále uvádí, že zadavatelovo jednání mohlo omezit množství uchazečů o veřejnou zakázku a ovlivnit tak výběr nejvhodnější nabídky. Úřad tuto okolnost zohlednil při stanovení výše pokuty.
66. Následkem jednání zadavatele byl stav, kdy o předmětném zadávacím řízení byl informován menší okruh dodavatelů, než by byl v případě řádně provedeného zadávacího řízení podle zákona. V takovém případě by o zahájení zadávacího řízení byl informován širší okruh potenciálních dodavatelů, kteří mohli nabídnout výhodnější plnění pro zadavatele a ten by tak mohl dostát základnímu účelu zákona, tj. efektivnímu vynakládání veřejných financí.
67. Vzhledem ke zjištěnému správnímu deliktu zadavatele přistoupil Úřad k uložení pokuty, neboť veřejná zakázka se již realizuje a nápravy tedy nelze dosáhnout jinak.
68. Podle § 121 odst. 3 zákona odpovědnost zadavatele, který je právnickou osobou, za správní delikt zaniká, jestliže Úřad o něm nezahájil řízení do 5 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 10 let ode dne, kdy byl spáchán.
69. V návaznosti na posledně citované ustanovení zákona Úřad před uložení pokuty ověřil, zda je naplněna podmínka uvedená v § 121 odst. 3 zákona. V šetřeném případě se Úřad o spáchání správního deliktu dozvěděl z podnětu, který obdržel dne 11. 7. 2011. Správní řízení bylo zahájeno dne 18. 9. 2012. Ke spáchání správního deliktu došlo uzavřením smlouvy o poskytování právní služby dne 29. 4. 2011 s JUDr. Petrem Haluzou a uzavřením smlouvy o poskytování právní pomoci dne 17. 6. 2011 s Mgr. Josefem Suchým. Z uvedených údajů vyplývá, že v šetřeném případě odpovědnost zadavatele za správní delikt nezanikla.
70. Úřad při stanovení výše pokuty dále přihlédl i ke ekonomické situaci zadavatele, neboť v určitém případě se pokuta, byť uložená v minimální výši, může jevit jako krajně „nespravedlivá“. V této souvislosti Úřad odkazuje na nález Ústavního soudu č. Pl. ÚS 3/02. Podle uvedeného nálezu je v případě ukládání pokut vyloučen takový zásah do majetku, v důsledku kterého by byla „zničena“ majetková základna pro další podnikatelskou činnost. Nepřípustné jsou také pokuty, jež mají likvidační charakter. Z návrhu rozpočtu pro rok 2012 dostupného na webových stránkách (<http://www.roudnicenl.cz>) zadavatele vyplývá, že zadavatel ve sledovaném období plánuje hospodařit s příjmy ve výši 179 343 000,- Kč. Úřad konstatuje, že stanovenou výši pokuty nelze vzhledem k výši finančních prostředků, jimiž zadavatel v rámci svého rozpočtu disponuje, považovat za likvidační.
71. Vzhledem k nutnosti naplnění sankčních účinků, zejména předcházení budoucího porušování zákona, má Úřad za to, že nelze zcela minimalizovat výši sankčního postihu. Úřad při stanovení výše pokuty dále zohlednil skutečnost, že uložená pokuta musí být natolik intenzivní, aby byla zadavatelem pocíťována jako újma, neboť uložení velmi nízké pokuty by nedošlo k naplnění jejího účelu, tj. sankce za protiprávní jednání.
72. Pokuta uložená zadavateli za nedodržení postupu stanoveného zákonem má splnit dvě základní funkce právní odpovědnosti, a to funkci represivní – postih za porušení povinností stanovených zákonem, a především funkci preventivní, která směřuje k předcházení

porušování zákona, resp. k jednání, které je se zákonem v souladu. Po zvážení všech okolností případu a uvážení všech argumentů Úřad stanovenou výší pokuty vzhledem k souvislostem případu posoudil jako dostačující. Proto Úřad zadavateli uložil pokutu ve výši 100 000,- Kč. Jak již bylo uvedeno, uložená pokuta se pohybuje na samé dolní hranici zákonné sazby a plní tak výrazně preventivní funkci.

73. Pokuta je splatná do dvou měsíců od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu v Brně zřízeného u pobočky České národní banky v Brně číslo 3754-17721621/0710, variabilní symbol – IČ zadavatele.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dní ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – sekce veřejných zakázek, tř. Kpt. Jaroše 7, Brno. Včas podaný rozklad má odkladný účinek. Rozklad se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každému účastníku řízení mohl Úřad zaslat jeden stejnopis.

otisk úředního razítka

JUDr. Eva Kubišová
místopředsedkyně

Obdrží

Město Roudnice nad Labem, Karlovo náměstí 21, 413 01 Roudnice nad Labem

Vypraveno dne

viz otisk razítka na poštovní obálce nebo časový údaj na obálce datové zprávy